

علوم و فنون ادبی

۱- کدام گروه در ادبیات پس از انقلاب، متأثر از ادبیات جهان بودند؟

- (۱) علیرضا قزوه - سلمان هراتی
(۲) حسین منزوی - محمود دولت‌آبادی
(۳) قیصر امین‌پور - نصرالله مردانی
(۴) سیدعلی موسوی گرمارودی - سیدحسن حسینی

۲- کدام یک از موارد زیر، جزء رویدادهای دورهٔ دوم شعر فارسی معاصر نیست؟

- (۱) خوانش شعر «آی آدم‌ها» توسط نیما
(۲) تشکیل اولین کنگرهٔ نویسندگان و شاعران ایران (تیر ماه ۱۳۲۵)
(۳) چاپ اشعار نیما و دیگر نوگرایان در نشریات سخن و روزگار نو
(۴) درخشش نیما و جدال بر سر شعر کهنه و نو

۳- کدام گزینه از دیدگاه تاریخ ادبیات درست است؟

- (۱) اوج سخن پروین اعتصامی در قطعات اوست که در آنها به شیوهٔ ناصر خسرو و سعدی توجه دارد.
(۲) جریان نوگرایی شعر نیما با سرایش «افسانه» در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد.
(۳) جریان سمبولیسم اجتماعی یا شعر نو حماسی در دورهٔ چهارم و بین سال‌های ۱۳۴۲ و ۱۳۵۷ رواج یافت.
(۴) شهریار در منظومهٔ «حیدر بابایه سلام» با شیفتگی از اصالت فرهنگی و زیبایی‌های روستای زادگاهش یاد می‌کند.

۴- تمام موارد از ویژگی‌های سطح فکری شعر معاصر است؛ به جز:

- (۱) مدح و ذم و هجو در این دوره بسیار فراوان است - محدودیت موضوع در شعر وجود دارد.
(۲) مخاطب شعر عامه مردم هستند - تفکر شاعر پیرامون امور دنیوی است.
(۳) شاعر در انتخاب موضوع آزاد است - لحن شاعر صمیمانه و متواضعانه است.
(۴) معشوق زمینی است - مفاهیم خصوصی، اجتماعی و سیاسی مورد توجه است.

۵- کدام یک، از ویژگی‌های فکری شعر دورهٔ انقلاب اسلامی نیست؟

- (۱) تقلید از سبک عراقی و خراسانی در شعر سنتی این دوره
(۲) روی آوردن به مفاهیم انتزاعی
(۳) توجه به مفاهیم و مضامین اسلامی به‌ویژه فرهنگ عاشورایی
(۴) رواج حماسه و عرفان در شعر این دوره

۶- هر دو مورد کدام گزینه از محورهای فعالیت محمدرضا سرشار است؟

- (الف) فعالیت‌های مطلوب‌عانی در مجله‌های رشد دانش آموز، قلمرو، سوره و پویش
(ب) قصه‌نویسی، قصه‌گویی، تدریس و فعالیت در مباحث پژوهشی ادبیات کودک و نوجوان
(ج) همکاری در چند روزنامه و مجله مثل جمهور اسلامی، رشد جوان و صحیفه
(د) چاپ چند نمایش‌نامه و خلق آثار در داستان‌نویسی، ادبیات کودک و نوجوان و قطعه ادبی

- (۱) الف - ج
(۲) ب - د
(۳) الف - ب
(۴) ج - د

۷- در همهٔ گزینه‌ها انتساب هر دو اثر به نویسندهٔ مقابل آن درست است؛ به جز:

- (۱) ضیافت - کشتی پهلو گرفته: سید مهدی شجاعی
(۲) ملاقات در شب آفتابی - مهاجر کوچک: محمدرضا سرشار
(۳) از آسمان سبز - دری به خانه خورشید: سلمان هراتی
(۴) برآشتن گیسوی تاک - گوشواره عرش: سیدعلی موسوی گرمارودی

۸- نویسندگان آثار زیر، خالق کدام آثار دیگر نیز هستند؟

«آینه‌های ناگهان - صدای سبز - دید و بازدید - راه آب‌نامه»

- (۱) طوفان در پرنتر - از آسمان سبز - مدیر مدرسه - یکی بود، یکی نبود
(۲) اگر بابا بمیره - خواب ارغوانی - زیارت - برهٔ گمشده راعی
(۳) ظهر روز دهم - از این ستاره تا آن ستاره - مهاجر کوچک - تلخ و شیرین
(۴) تنفس صبح - خواب ارغوانی - ارزیابی شتاب‌زده - تلخ و شیرین

۹- کدام بیت بر وزن «مفاعیلن فعاتلن مفاعیلن فعلن» است؟

- (۱) گرم جواز نباشد به پیشگاه قبولت / کجا روم که نمیرم بر آستان عبادت
(۲) تویی که خوب‌تری ز آفتاب و شکر خدا / که نیستم ز تو در روی آفتاب خجل
(۳) چند به ناز پرورم مهر بتان سنگ‌دل / یاد پدر نمی‌کنند این پسران ناخلف
(۴) ببرد از من قرار و طاقت و هوش / بت سنگین دل سیمین‌بناگوش

۱۰- کدام بیت در بحر «رمل مثنیٰ سالم» است؟

- (۱) می‌رود تا در کمند افتد به پای خویشتن / گر بر آن دست و کمان چشم افتد نخجیر را
(۲) لب شیرینت از شیرین بدیدی در سخن گفتن / بر او شکرانه بودی گر بدیدی ملک پرویزت
(۳) بر آوند فریاد عشق از ختا / گر این شوخ‌چشمان به یغما روند
(۴) من نه آن صورت پرستم کز تمنای تو مستم / هوش من دانی که بُر دست آن که صورت می‌نگارد

۱۱- وزن شعر زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

«در شب تیره چو گوری که کند شیطانی / وندر آن دام دل افسایش را / دهد آهسته صفا»

- (۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن / فاعلاتن فاعلاتن فعلن / فاعلاتن فعلن
(۲) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن / فاعلاتن فاعلاتن فعلن / فاعلاتن فاعلاتن فعلن
(۳) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن / مفاعیلن مفاعیلن / مفاعیلن فعل
(۴) فاعلاتن فاعلاتن فعلن / فاعلاتن فاعلاتن فعلن / فاعلاتن فعلن

۱۲- وزن تمام ابیات در مقابل آن‌ها درست ذکر شده است؛ به جز:

- (۱) گواهی امین است بر درد من / سرشک روان بر رخ زرد من (رجز مسدس)
(۲) گر دلی داری به دلبندی بده / ضایع آن کشور که سلطانیست (رمل مسدس)
(۳) هر پارسا را کان صنم در پیش مسجد بگذرد / چشمش بر ابرو افکند باطل کند محراب را (رجز مثنی)
(۴) یک حکایت سرگذشتم پیش آن جان بازگویی / گرچه از درد فراقم هست بسیاری شکایت (رمل مثنی)

۱۳- در کدام بیت اختیار وزنی «قلب» به کار رفته است؟

- (۱) آمدمت که بنگرم باز نظر به خود کنم / سیر نمی‌شود نظر بس که لطیف‌منظری
(۲) هر که تو را نیک‌خواه، نیکوی او را دلیل / هر که تو را بدسگال، ندامت او را ندیم
(۳) و داو کمال تمام با قمران در قمار / حصن بقایت فزون از هرمان در هرم
(۴) هر که به جور رقیب یا به جفای حبیب / عهد فراموش کند مدعی بی‌وفاست

۱۴- در کدام بیت، آرایه حسن تعلیل مشاهده نمی‌شود؟

- (۱) چشم مست تو اگر هوش ز نقاش نبرد / از چه تصویر دهان و کمر از یادش رفت
(۲) از آن خورشید بر گرد جهان سرگشته می‌گردد / که بر فتراک صاحب‌دولتی بندد سر خود را
(۳) ساده‌لوحان زود می‌گیرند رنگ همنشین / صحبت طوطی سخنور می‌کند آینه را
(۴) ز دندان ترا داده‌اند آسیایی / که سازی ملایم تو گفتار خود را

۱۵- آرایه‌های مقابل همه ابیات درست است؛ به جز:

- (۱) مرغ دل باز هوادار کمان ابرویست / ای کبوتر، نگران باشی که شاهین آمد (ایهام - تناسب)
(۲) از نقاب غنچه رنگ شور بلبل می‌چکد / شیشه داردخون عیش می‌پرستان زیر پوست (اسلوب معادله - حس آمیزی)
(۳) اشک غماز من از سرخ برآمد چه عجب / خجل از کرده خود پرده‌داری نیست که نیست (ایهام - حسن تعلیل)
(۴) به مزده جان به صبا داد شمع در نفسی / از شمع روی تو اش چون رسید پروانه (ایهام تناسب - اسلوب معادله)

۱۶- آرایه‌های «ایهام، اسلوب معادله، حس آمیزی، حسن تعلیل و ایهام تناسب» به ترتیب در ابیات کدام گزینه وجود دارند؟

الف) میل رفتن مکن ای دوست دمی با ما باش / بر لب جوی، طرب جوی و به کف ساغرگیر
ب) دمی با نیکخواهان متفق باش / غنیمت دان امور اتفافی

ج) از خس و خاشاک گردد آتش افزون شعله‌ور / بیشتر گردد ز جمع مال، استیلاي حرص

د) تا سر زلف تو در دست نسیم افتاده‌ست / دل سودازده از غصه دو نیم افتاده‌ست

ه) هر جا رسیدم یک نغمه دیدم / یا رب کجایی ست این جابه‌جا من

- (۱) ب - د - الف - ه - ج (۲) ب - ج - ه - د - الف (۳) الف - ج - د - ه - ب (۴) ج - ب - الف - د - ه

۱۷- کدام بیت فاقد ایهام تناسب است؟

- (۱) محمود نیست ظلم به دل‌های بیگناه / زلف ایاز در سر این کار سر گذاشت
(۲) قابل به خطا باش که مردود جهان شد / هرکس گنه خویش حواله به قضا کرد
(۳) از حجاب حسن شرم آلوده لیلی، هنوز / بید مجنون سر به زیر انداختن بار آورد
(۴) بنوش می که سبک روحی و لطیف مدام / علی‌الخصوص در آن دم که سرگران داری

۱۸- همه آرایه‌ها در بیت زیر وجود دارند؛ به جز:

«من از تو سیر نگردم، و گر ترش کنی ابرو / جواب تلخ ز شیرین، مقابل شکر آید»

- (۱) ایهام تناسب (۲) حس آمیزی (۳) ایهام (۴) حسن تعلیل

۱۹- تعداد آرایه ایهام در همه ابیات یکسان است، به جز:

- (۱) حکایت لب شیرین، کلام فرهاد است / شکنج طره لیلی، مقام مجنون است
(۲) ساقی از باده از این دست به جام اندازد / عارفان را همه در شرب مدام اندازد
(۳) به دور لاله قدح گیر و بی‌ریا می‌باش / به بوی گل نفسی همدم صبا می‌باش
(۴) در عین گوشه‌گیری بودم چو چشم مست / و اکنون شدم به مستان چون ابروی تو مایل

۲۰- کدام بیت فاقد «حس آمیزی» است؟

- (۱) بل تا پری ز خوان بشر خواهد استخوان / تو چون فرشته بویی شنو استخوان مخواه
(۲) جنون ناتوان را خموشی می‌دهد شهرت / به غیر از بو صدایی نیست زنجیر رگ گل را
(۳) طفل بد را که گریه تلخ است / به که در خواب نوش می‌بشود
(۴) گرت از دست برآید دهنی شیرین کن / مردی آن نیست که مشتت بزی بر دهنی

۲۱- معنای واژه‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه درست ذکر شده است؟

«دیجور - هژبر - کسر - دوار - نخجیر»

- (۱) تاریک - پسندیده - فراوان - گردند - اسب سیاه و سفید
(۲) تاریک - شیر - شکستن - بسیار گردنده - شکار
(۳) شمشیر برنده - شیر - شکستن - بسیار گردنده - شکار
(۴) ابر سیاه - نیکو - فراوانی - سر گیجه - اسب سیاه و سفید

۲۲- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه مشاهده می‌شود؟

«حالت آینه بر ارباب بینش روشن است / جوهری گر داری ای روشن سخن، خاموش باش»

- (۱) چشم عاشق نتوان دوخت که معشوق نبیند / پای بلبل نتوان بست که بر گل نسراید
(۲) گره به جبهه آینه‌وار خویش مزن / مکن به طوطی خوش حرف تنگ، میدان را
(۳) به هر سخن که لب همچو شکر تو کند / مرا دگر نمکی بر کباب می‌ریزد
(۴) از آن مرد دانا دهان دوخته است / که ببند که شمع از زبان سوخته است
- ۲۳- مفهوم تمام ابیات در مقابل آنها درست ذکر شده است؛ به جز:
- (۱) چنان سایه گسترده بر عالمی / که زالی نیندیشد از رستمی (ایجاد امنیت)
(۲) قطع زنجیر ز مجنون تو نتوان کردن / موج جزو بدن آب روان می‌باشد (پیوستگی عاشق و معشوق)
(۳) روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد / زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما (تأثیر سخن معشوق بر عاشق)
(۴) پای خوابیده به فریاد نگردهد بیدار / پند با عاشق بیدل چه تواند کردن (اثر ناپذیری پند در عاشق)

۲۴- کدام بیت با بیت زیر مفهومی نزدیک دارد؟

«باران همه بر جای عرق می‌چکد از ابر / پیداست که از دست کریم تو حیا کرد»

- (۱) با کف جود تو بخشندگی معدن چیست / پیش دست کرمت ریزش ابرست کدام
(۲) آب می‌گردیم تا مشتی عرق گل می‌کنیم / شیشه‌ساز ما ندارد جز حیا آتشگری
(۳) نیست نزار عشق را جز که وصال دارویی / نیست دهان عشق را جز کف تو علف‌دهی
(۴) باران اشکم می‌رود و از ابرم آتش می‌جهد / با پختگان گوی این سخن سوزش نباشد خام را
- ۲۵- مفهوم شعر زیر همه ابیات مشاهده می‌شود؛ به جز:
- «سلامت را نمی‌خواهند پاسخ گفت / سرها در گریبان است / کسی سر بر نیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را»
- (۱) یاری اندر کس نمی‌بینم یاران را چه شد؟ / دوستی کی آخر آمد دوستداران را چه شد؟
(۲) گوی توفیق و کرامت در میان افکنده‌اند / کس به میدان در نمی‌آید، سواران را چه شد؟
(۳) حافظ اسرار الهی کس نمی‌داند خموش / از که می‌پرسی که دور روزگاران را چه شد؟
(۴) کس نمی‌گوید که یاری داشت حق دوستی / حق‌شناسان را چه حال افتاد، یاران را چه شد؟